

СВОБОДНА МИСЪЛ

ИЗДАВА ФЕДЕРАЦИЯТА НА АНАРХИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ • LE JOURNAL DE LA FÉDÉRATION ANARCHISTE BULGARE (FAB)

Хартата на овчедушните

3

Ако това е нивото на днешния „интелектуален“ елит на България, по-добре без него.

Десният граскач като спиралка за промяната

4

Тъп и жалък е животът на реформиста – писанията му също.

Китай отвъд голямата лява легенда

6

Перспективите на синдикалната борба в Китай.

Неписаната история на САЩ

11

Империята на мира и свободата започва да пълни света с чудовищни режими и чудовищни оръжия.

Поздрав за Варна

12

Едва четвърт от „гласоподавателите“ гласуват, при това повечето от тях се облажават по един или друг начин от това.

ТЕМА НА БРОЯ

Вернопоганическите протести

Защо едни случки предизвикват улично недоволство, докато други, не по-малко сериозни, оставят хората равнодушни?

Човек протестира за задръжка. Да строши психологическите бариери в себе си, да превърне недоволството си в мотив за действие. Следва самото действие – например стачка, както в Португалия или Гърция.

В т. нар. „социални мрежи“ модата да протестираш върлува като чума. Неприлично е да не качиш своя снимка от „местата на събитията“ – гордо ухилен с националното знаме на раменете, опиянен от „гражданската си позиция“. Провокирането на масова реакция във виртуал-

ния свят обаче е въпрос на техника – отработени рекламни похвати плюс пари за агитки, които да вдигнат първоначална врява по площадите, след което народът по инстинкт излиза на улицата да не изпусне купона, при това убеден, че го е сторил спонтанно.

Целият народ ли е това обаче?

Нещо повече – защо едни случки предизвикват улично недоволство, докато други, не по-малко сериозни, че и по-

» » продължава на страница 3

ТЕМА НА БРОЯ

Родната полиция ни пази

Протестиращата гнес предимно в София средна класа, до голяма степен фактически принадлежаща към пролетариата, понеже продава труда си и не е собственик на местоработата си, но с измамното самосъзнание за „нещо друго“, на дело връща на властта нужната ѝ легитимност и то тъкмо в момент, когато се очертава криза на тази легитимност. Излезлите на улицата хора не приемат конкретни личности във властта,

но не подлагат на съмнение нуждата от властнически институции. Те скандират „против комунизма“, но в духа на старото тоталитарно правило, че Партията никога не греши, само отделни нейни кадри. Най-ярко това легитимиране се наблюдава в поведението на „активните граждани“ спрямо полицията. Постоянно се чуват и четат призови за толерантност към органите на реда, дори повече – изразяване на благо-

гарност към униформените, затеко си „вършели работата“.

„Полицайте са хора като нас“ – повтарят до втръсване желаещите да „сменят системата“.

Дали се сещат, че „благодарността“ към полицията и без това тече към нея – заплати, оборудване, социални и други осигуровки, привилегии, правна защита – от бюджета, от гъбовете на целия народ?

» » продължава на страница 5

ДИСКУСИОННА ТРИБУНА

Необходимостта от революционна организация

Управляващата класа добре се научи да изпуска парата на народното напрежение в удобни за нея канали. Например в площадните сирени, където се викат клиширани лозунги, „крайни“ по форма, но безопасни за държавността и нейния партньор, едрия бизнес, по съдържание. Истински притиснатите от кризата и лакомията на управниците се снишават, отказват да вземат страна в задкулиската битка кой клан от политическата кла-

са да получи правото да експлоатира населението – цялото население, баламосаните и скептичните, покорните и бунтарите, потъналите в мизерия и заплашените да цопнат в нея, което не зависи никак от тях самите, от личните им качества и недостатъци.

Но световната икономическа криза още е тук. Предстоят огромни промени, те вече не могат да бъдат удържани, в начините на про-

» » продължава на страница 9

БЕЗ ЛОГО

СТАТИИ
АНАЛИЗИ
МНЕНИЯ
ТЕХНОЛОГИИ
ИКОНОМИКА
КУЛТУРА
ПОЛИТИКА
БЪЛГАРИЯ
ОЦЕНКИ

www.bezlogo.com

СРЕЩА С РЕАЛНОСТТА

АПОКАЛИПСИС-КОГА?

ДНЕШНИЯТ РЕВОЛЮЦИОНЕН ПОТЕНЦИАЛ Е НЕИЗБЕЖЕН И НЕПРЕОДОЛИМ РЕЗУЛТАТ ОТ РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ И ГЛОБАЛИЗАЦИЯТА

» » » продължава от миналия брой

Крушението на „американската мечта за нов световен рег и за слагане край на историята“

След капитулацията и разпада на Варшавския пакт Америка остана единствена свръхсила в света. С приключването на „студената война“ се отвориха страниците на нова епоха, която нарекоха глобализация. Неин мотор са САЩ. Поради доминиращата им позиция във финансовата, икономическата, политическата, военната и „културната“ сфери, отговорът на въпроса *какво са САЩ и накъде отиват?* е ключов за разбирането на капитализма и държавността в съвременния свят, на тенденциите в развитието, посоката и бъдещето им. Определянето на същността и анализа на извършваните се в САЩ процеси през изтекълите двете десетилетия, ще позволят по-добрата ориентация в текущата история на света, в прогнозирането на интернационалното и социалното му развитие и в това, което най-вече ни интересува – перспективите на една Световната социална революция.

Това развитие показва, че апетитите на господарите на света и техните съюзници или прислужници и опитите им да наложат контрол над политическата и социалната история на човечеството се оказват мираж. В края на ХХ век капиталистическото общество преодолява най-тежката криза в своята история, за да се изправи в началото на новия век пред още по-дълбока, по-всеобхватна и навярно последна криза, която вещае края му.

Преди да изложи факти и аргументи в подкрепа на това твърдение, ще припомним практическите и теоретически провали на американските политици, стратегии и футуролози през последните 25 години. Те са свидетелство за свръхускорения ход на историята и за динамичната смяна на събития и ситуации, които състаряват мълниеносно представите ни за света и затрудняват извънредно „пророчествата“ за неговото бъдеще.

В края на 1988 г. експертите в Съвета за национална сигурност при президента на САЩ стигат до заключението, че „СССР вече не ни е (или не може да ни бъде) враг“ и предвкусват сладостта на победата, която трябва да им осигури господството над света. Очакваните перспективи обаче са прекалено розови, за да бъдат верни. В

документ от 69 страници, Съветът очертава планове и стратегията на САЩ за следващите 25 години, които изтичат през 2013 г.! В него се препоръчва пренасочването на американските армии към други граници и хоризонти, откъдето очакват да надвиснат нови заплахи над „Империята на доброто“. Стратезите от Вашингтон имат предвид на първо място Япония със съседната Тихоокеанска зона на „граконите“ и „мигрите“ и намиращия се в мутация Китай. Финансистите и икономистите обръщат внимание на факта, че капиталите и стоките през Тихия океан надминават по обем и в стойностно изражение тези през Атлантика, а сценаристите от Холивуд и „свободолюбиви“ и услужливи писатели рисуват „новия враг“ в жълто, с грънати очи.

Революционната криза, разразила се в „Третия Рим“ (Империята на Москва с нейните три периферии), която достига кулминационната си точка в последното десетилетие на миналия век, е овладяна с общите усилия на враждуващите доточери победители и победени – конкуренти и претенденти в борбата за световно господство.

Когато Руската империя се срива, американският президент Буш-старши започва да говори за „новия световен рег“, което словосъчетание предизвиква неприятни асоциации с краткия и удържим възход на Третия райх. Някои държавници, сред които и българските, придобили трайни слугински рефлекс, поборзват да предлагат услугите си за установяването му, а други го свързват с позабравения роман на Джек Лондон – „Желязната пета“.

По същото време, обхватният от общата еуфория Франсис Фукуяма – заместник-държавен секретар в администрацията на Буш-старши, бакалавър на политическата философия, д-р по политология на Харвардския университет, сътрудник в Хъдзъновския и редица други ключови институти, разработващи стратегическите проблеми на американската външна политика, става световно известен със своята статия „Край на историята“, публикувана през 1989 г. Тя представява своето рода идеологическа попара, предназначена да подхрани с философски аргументи вярата на „електората“ в окончателната световна победа на американския либерален капитализъм и на демократичната форма на държавата или по-накратко – на пазарната демокрация, почираща върху така нар. средна класа.

Добра идея за проектирания „нов световен рег“ дават два документа от началото на 1992 г. – докладите на Пол Волфовиц – политически съветник, бъдещ заместник-министър на отбраната на САЩ (2001-2005 г.) и бъдещ президент на Световната банка (2005-2007 г.) – и на адмирал Джеремайя, публикувани в края на март във в-к „Ню-Йорк Таймс“. Основната цел на прокламираната с нова сила американска стратегия е осигуряването на световното „присъствие“ на американската държава и икономическа машина и затвърдяването на статута ѝ на единствена свръхсила в света. „Хегемонията на САЩ върху планетата трябва да бъде съхранена на всяка цена, като използването на всички средства, включително и на огромния военен арсенал, ако това се окаже необходимо, е позволено. С неговата помощ трябва да бъдат разубедени както и да е нация или група нации, изкушаващи се да поставят под въпрос превъзходството на САЩ в установения икономически и политически рег“. Трябва, продължават авторите на доклада, да се поддържа една доминираща военна сила, „за да се въздържат евентуалните съперници от аспирации към по-голяма глобална или регионална роля“ от тази, която им е отредена от Вашингтон в поддържането на новия планетарен рег... „Този рег, в крайна сметка, е гарантиран от САЩ и те трябва да бъдат готови да действат самостоятелно, в случай, че е невъзможно да се вземат колективни мерки (чрез ООН или НАТО) или когато кризите налагат незабавни действия“. Засега и в близките няколко години, главна грижа на стратегите от Пентагона остава възпрепятстването на евентуалното раждане от пепелта на една нова велика сила на Изток, която би поставила под въпрос „стабилността“ на Европейския континент. Затова, задача №1 за американската външна политика е поддържането на разпада на бившия СССР, загълбочаването и, ако е нужно, подпомагане на процеса на разложение на т. нар. Руска федерация и във всички случаи препречване на възможността за възстановяване на Русия или на една конкурентна коалиция около нея, защото „тя си остава единствената сила в света, която може да разруши САЩ“.

Внимателният прочит на докладите показва, че тази стратегия не е само „източна“. Тя е глобална: трябва да се попречи на всеки, който и да е, където и да е, по какъвто и начин да би се опитал –

с икономическа експанзия, с национализъм, религиозен фанатизъм, с ядрени или конвенционални оръжия или с революция – да застраши абсолютното превъзходство на американската мощ.

В това отношение, обект на повишено внимание от страна на американските стратегии са не само бившите врагове, но и досегашните приятели на САЩ: *Ние* – пише в доклада „Волфовиц“ – *трябва да действат, за да препречим пътищата на създаване на самостоятелна европейска система за сигурност, която може да дестабилизира НАТО* (в който военен съюз отдавна беше известно... кой пие, кой плаща и кой поръчва музиката). Т. е. няма да има европейска отбрана, ако тя е несъвместима с изискванията на американската доктрина, стратегия и интереси. Обединението на Европа ще бъде подкрепено от САЩ само ако старият континент се откаже от старите си идеи за „нов световен рег“, противоречащ на американския проект. Както се каза, братството си е братство, но сиренето е с пари! *За да се осъществи тази наша цел – продължава Волфовиц – американското присъствие в Европа и поддържането на „моралнополитическото единство в Западния съюз си остава от жизнено важност“.* (Каквото, впрочем е „присъствието“ на американските дивизии, армади и бази в Европа, в Близкия и Далечен Изток, в Централна Америка и Африка и – ако е нужно – и на Луната!)

В новата обстановка и при промените съотношения на сили – предчувстват смъртно докладчиците – *грижи могат да ни създадат обединена Германия в центъра на Европа и Япония в Далечния Изток. Затова и занаятчиците трябва да се изключи възможността те да се превърнат в ядрени сили*. (!) За да се попречи на появата на една велика военна сила в Далечния Изток (в доклада се говори за Япония и дори за обединена Корея, като тактично се премълчава Китай) САЩ трябва да поддържат солидно военно присъствие – „от първа величина“ – и в тази част от глобуса. И за да не останат никакви съмнения относно глобалните намерения на Смердяковците от Пентагона, които очевидно мислят, че всичко им е позволено, докладчиците прецизират: *Така, САЩ ще бъдат способни да допринесат за стабилността на реда и на регионалната сигурност (...) и да попречат на създаването на един стратегически вакуум или каквато и да е регионална хегемония*.

Докладчиците демонстрират същата непреклонна воля да се поддържа рангът на САЩ като единствена и неоспорима свръхсила в света и да се съхрани нейната хегемония чрез засиления капацитет за интервенция във всяка точка на планетата. По такъв начин, слезайки на следващото ниво в йерархическия рег на силите, американските стратегии стигат до „детайли“, които трябва да „уреждат“ евентуалните проблеми независимо коя стратегическа зона върху петте континента. Освен възпрепятстване появата на конкуренти и независими сили, от само себе си се подразбира, че тяхната стратегия изключва автоматично всякакви революционни и „утопични“ стремежи за ревизия на така замисления „нов рег“. Санкционирането и матирането им е задача на военнополойските сили на „международната пазарна общност“. Актуализирането на НАТО и на другите многостранни и двустранни военни съюзи, както и модернизирани на „класическите“ арсенали и създаването на „корпуси за бързо реагиране“, трябва да парализират волята за борба срещу този рег и да подскажат, че размишленията на Франсис Фукуяма не са само хегеловски упражнения на философстващ чиновник от държавния департамент...

Тези доклади, документи и стратегия, разработени от експертите на толкова респектиращи институции като Националния съвет за сигурност, Държавния департамент, Пентагона и ЦРУ, както и практическите стъпки на американската политика, дипломация, милитаризъм и капитали свидетелстват за недвусмислената воля на „елитите“ да моделат политическия, икономическия и социалния живот върху планетата с оглед на собствените си интереси. Продължаващата и след края на студената война политика на стратегите на „новия световен рег“, превъзходството и модернизиранието на разрушителната мощ на арсенала на САЩ говорят красноречиво за волята да се доизгради и съхрани един „щит“, който да позволи на американските „делови среди“ безпрепятственото практикуване на „Петата свобода“ върху двете полукълба, тоест гарантирането на възможността да се плякосва планетата и да се провеждат безнаказано наказателни операции срещу всеки, който би гръзнал да смути установената върху нея „желязна хармония“.

(Следва)

ТЕМА НА БРОЯ

Хартата на овчегедушните

В разгара на втората седмица на протестите в София отношение към ситуацията взе Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България.

Господата вярно казаха, че „държавата съществува, за да защитава живота ни, собствеността ни и да гарантира справедливо разрешение на споровете“. Точно така. Държавата защитава живота на богатите и властените, изоставяйки останалите сами да се оправят; брани едрата собственост, а тази на обикновените граждани отнема със съдии изпълнители по искане на банките; своеобразно е и разбирането на работодателите за „справедливо решавани конфликти“, предвид факта, че те не излизат с инициативи да плащат навреме на работниците си, да им осигуряват здравето, старините и така нататък.

КРИБ огласи своето искане за изборност на районните съдии и полицейски началници. Изказаха се за работещ на сесии (и заплащан само тогава) парламент и по-малко народни представители.

Мнението и пожеланията им са обясними – по-евтина държавна администрация, повече техен контрол върху съдебните и силови институции, по-податливи на лобистки оферти законодателите. Мечтата на едрия бизнес да не бъде подконтролен на никого, да не му вменят задължения, да го оставят да си реализира печалбите както намери за добре. Типичен класов интерес. Засега не можем да им кажем „но пасаран“, уви. Разбираме обаче защо искат точно тези неща, а не други. Усещат силата си да влияят върху избори и решения, не са луди да изпуснат такава хапка или поне да си направят устата за нея.

Неразбираема е обаче позицията на група автори, представящи себе си за интелектуалци. Фактически те не принадлежат към класата на едрите капиталисти, но написаната от тях „Харта 2013“ е просто възторжена ода на неолиберализма. Нещо повече, „Хартата“ е на път да се превърне в програмен документ на юнските протести. Как да кажеш „но пасаран“ на индустриалците, след като част

от техните наемни работници бързат да им се подмажат толкова безсрамно! Засега има само една разлика – господата от КРИБ смятат, че подходящото време за нови избори е 2014, а тогава – удобно за тях безвремие. Понеже някои протестиращи обаче желаят да „дискутират“ тезисите на Хартата, за да ги „подобрят“, разликите може и да бъдат залечени.

Какво толкова съдържа тази Харта?

Накратко – помия. Озаглавена е „Харта за разграждане на плутократичния модел на българската държава (Независима гражданска инициатива за възстановяване на демокрацията и върховенството на закона)“.

Очевидно авторите, някои до днес заслужавали известно уважение, имат твърде розови представи за това що е „демокрацията“, „върховенството на закона“, хеле пък „плутократия“.

„Плутократия“ значи власт на богатите. Близко до „олигархия“ (власт на малцина). И в текста на „независимата инициатива“ четем:

Протестите на десетки хиляди граждани в цялата страна бяха мотивирани от отчаяна загриженост за състоянието на държавността в България.

Отчаяна загриженост за фактора, който съсипе страната, обеднява народа? Очевидна диагноза: я тежък мазохизъм, я склонност към самоубийство.

Икономическата и финансовата системи са организирани на картелен принцип. Липсата на правна сигурност на едрата собственост, на изпълнението на договорите и превръщането на държавните органи в инструменти за рекет задушва независимото предприемачество и подчинява стопанската дейност на нуждата от осигуряване на протекция.

Нататък може и да не се чете, наистина.

Едрата собственост ли нямала била правна сигурност?! Нима гражданите с малка, средна или направо никаква собственост пре-

ливат от „правна сигурност“?

Едрата собственост – това с други думи е точна собствеността на плутократите, уж „превзели държавата“. Нека разкрием пред авторите на хартата една страшна и очевидно го този момент тайна за тях истина: плутократите поначало владееят всяка една държава.

Очевиден извод: Хартата е съчинена и подписана или от глупаци, или от мерзавци. Само глупак би настоявал да се укрепи сигурността на теза, срещу която се бори (на думи). Само един мерзавец би развявал лозунги против олигарсите и плутократите, докато (на дело) възнамерява да гарантира сигурността на собствеността им.

Обидно ми е за някои имена под тази „Харта“. Срам ме е за някои хора, юрнали се да „подобряват“ едно в корена си неподобримо, антинародно текстче.

Явно това е нивото на днешния „интелектуален“ елит на България. Значи, по-добре без него. •

Николай Темалов

ТЕМА НА БРОЯ

Верноподаническите протести

» » » продължава от страница 1

възмутителни, оставят хората равнодушни?

За разлика от протестите през февруари-март, юнските шествия и демонстрации не вдигнаха на крак малките градове. „Бунтовна“ е само София с бледи отгласи в Пловдив, Бургас и Варна. Предвид поскъпването на почивките на море, голяма част от летните протестиращи сякаш излизат точно за забавление. Протестите даже станяха туристическа атракция за гостуващите чужденци. Столицата обаче не е страната. Самата България не е „една“, съществуват най-малко два различни свята: България на бедните и България на богатите. Намират се апологети да доказват по медиите, че разделението на бедни и богати било „остаряло“, „неактуално“, „поталитарно“ – но това разделение е обективен факт. Който го отрече, доказва единствено собствената си глупост или цинизъм, като и в двата случая трови ушите на слушателите с лъжи.

Народът не е нещо „единно“, състои се от различни групи по възраст, образование, майчин език, местни табиети, доходи, зависимост от държавата, мирогледни особености, какво ли още не.

„Будните граждани“ изповядват едно и също: верноподаничество към системата. Споровете са около това кой да я контролира.

Логичното разковниче за постигане на справедливо задоволяване на всички вкусове, позиции и интереси е смяна на модела – от централизиран към федеративен, от представителен (власт на привилегированите „служби“) към пряко-демократичен (гражданско самоуправление, най-вече по отношение на собствеността).

За разлика от предишните, днешните външения не издигат радикални социални лозунги. Зимните бяха изчистени от социален радикализъм със силите на националистическите агитки, но в летните антисистемното просто липсва. „Будните граждани“ припознават искането за пряко гражданско самоуправление като „провокация“ и предават „провокациите“ на полицията, която ги „извежда“ от протеста. Преди хората за кратко поиска-

ха край на властта на партиите, днес шествията почитат с недоволството си само определени партии, не партийната система изобщо. Протестиращите даже упрекнаха националистите, новите „балансьори“ в парламента, че не били достатъчно националисти.

Зимното припламване, маркар и дирижирано, тръгна от непосилни сметки. Лятното, също толкова умело насочвано, не дефилира с живи факли, то се случи заради отворачането на гражданите към фигуранти в държавните институции, особено в репресивните. Същите тези граждани не виждат в самата държавност никакъв проблем обаче – през февруари имаше поне смътно прозрение в този смисъл. Затова сегашните протести не се нуждаят толкова от манипулиране. Те са спонтанно вер-

ноподанически – и трудно биха могли да бъдат различни, предвид социалния си състав.

Юнските протестиращи самоопределиха себе си като „по-образовани“, като „знаещи, можещи, самоосигурени“. Като „работещи с главите си“. Последното навярно е истина – изкарват сравнително прилични доходи с непроизводствен труд и затова главите им работят в тази посока – да изкарат пари и да си поискат гаранция от държавата, че това ще продължи.

Според статистиката по-малко от една четвърт от населението има доходи около и над средните. Над шейсет на сто пък „работят с ръцете“. Всеки ден сутрин към столицата пътуват претъркани влакове с хора, които си госпиват, някои пристигат от 200 км, за да задоволят

нуждата на София от евтина работна сила. Качеството на услугите на БДЖ заслужава дебела горчива книга. Разписанието е разрежено и съобразено с началото и края на работния ден, вагоните са в ужасно състояние и на ръба на безопасността. Вечер същите влакове вонят на алкохол и умора – пътниците разпускат след бачкане, което осигурява ежедневно съществуване на „работещите с главите“, както и свободното им време да кръстосват жълтите павета с противоречиви искания. Бачкаторите нямат време за „гражданска активност“. Голяма част от тях или не са участвали в изборите, или са продали гласовете си за жълти стотинки. Повечето протестиращи обаче са ходили до урните и не са доволни от резултатите.

Както протестиращите, така и противниците на протеста обаче постигат трогателно еднородие относно държавността с всичките ѝ приложения. Муслимите им са форматирани в едни и същи коловози: законност, легитимност, „да си върнем държавата от мафията“. Просто едните смятат, че държавността трябва да се спасява чрез оставки на правителства и нови избо-

» » » продължава на страница 4

ТЕМА НА БРОЯ

Десният граскач като спирачка за промяната

ПСЕВДОИНТЕЛЕКТУАЛНИ ПИСАРУШКИ ЗАПОЧНАХА ДА ДЕЛЯТ ПРОТЕСТИРАЩИТЕ НА КАЧЕСТВЕНИ И НЕКАЧЕСТВЕНИ И ДА ПОДГОТВЯТ ПОЧВАТА ЗА ГЕРБ VOL. 2

Случващото се през последните дни кара много хора с право да се радват, че българското общество се учи, макар и бавно и с отчайващо забавление. Учи се да протестира, учи се да не се дели на партийни агитки, учи се да не търси водачи, учи се да не е лековерно, учи се да се съмнява в системата, а не само в лицата ѝ, учи се да не се отказва лесно, развива имунна система срещу наглостта и безумията. Вече се изписаха и изговориха хиляди гуми за събуждането на „гражданското“ общество, за тоталното обвързване на олигархията и мафията с партийния, медиен и властови апарат и има още много да се изпишат.

Точно в потока от коментари и преждевременни анализи обаче се забелязва и капката катран в меда. Този път изглежда разделението може и да не мине по линия на агитки от провокатори или подставени трибуни. За сметка на това пък част от самозваната интернет интелигенция, претендираща да е глас на протеста, започна да чертае разделителни линии меж-

„Повечето от разговорите, които дочувах, съдържаша ясно формулирано недоволство, изразено чрез правилни граматични и морфологични конструкции. Липсваха нечленоразделни подмятания. Не видях нито един човек, който да не знае защо е на улицата. ☹

Юнският протестиращ е образован, интелигентен и знае от какво е недоволен, за разлика от февруарския, чиито искания изобилстваха от безобразни, утопични лозунги за разрешаване на битовите му проблеми. ☹
И да – подтикът на масите през февруари беше чисто битов. Сега е на едно по-висше ниво. ☹

Из Бунтът на масите vs. Бунтът на разума

ду „добрите“ и „лошите“ протести, и – още по-лошо – между „качествени“ и „некачествени“ протестиращи.

Тази обособена група, съставена основно от изпаднали до блогъри журналисти, виртуални еколози и най-вече обикновени графомани, все модерни, либерални и разбира се – „десни“, със снобски ентузиазъм пробутва тезата как сегашните протести са на идеите, на образованите и интелигентните, обявявайки ги за генетично продължение на протестите срещу Цело Мунев през юни миналата година. На тях се противопоставят протестите от февруари, които са били просто битово недоволство на простите и безпросветни тълпи.

За едни зимните протести са били на тези, „които не могат да си платят сметките“, а тези сега са на средната класа, „която плаща сметката в държавата“. Едното било революция на глуда, а другото – революция на разума. Еманация на тази противна еснафщина, поне засега, е една долнопробна творба,

» » » продължава на страница 5

ТЕМА НА БРОЯ

Вернопоганическите протести

ри, други – чрез работа на институциите – такива, каквито са според последните електорални игри.

„Будните граждани“ изповядват едно и също: вернопоганичество към системата. Споровете са около това кой да я контролира – или по-скоро да се прави, че я контролира по телевизора, защото хората, които реално контролират системата, не обичат много да бъдат снимани и едва ли ще се осланят на мимолетните политически пристрасния на изтрещеля и напласен от мизерия електорат, насиращ от се страх само при мисълта, че може да нарече нещата с истинските им имена. Същият този – иначе уж „образован“ и „квалифициран“ зацкил мозък, комуто е необходима не повече изчислителна мощност от тази на един касов апарат – продължава да бърка държавата с общество, например. Някои го обясняват с „тежкото наследство от тоталитаризма“, когато държавата била всепроникваща, но това е половината истина, защото и западните буржоазни демокрации под една или друга форма се водят от мотото „питай какво да направим за държавата, не питай какво тя ще прави за теб“.

Протестиращи и контрапротестиращи издигат в

култ изборите – били „алтернатива на гражданска война“. Първо, настоящият „граждански мир“ по взетите жертви е равностоен на гражданска война, само гето кръвта не се лее по паважа, а бива изпивана от здравни каси, банки кредитори, монополисти, работодатели, данъчно предплатени, но пак искащи нещо отгоре „услуги“ на чиновници, натрапена нужда от юристи. Второ, в електоралната нагпревара пак има победители – и спрямо общия брой гласоподаватели те обикновено са малцинство. Победителите в това „безкръвие“, по-точно техните партийни водачи, налагат своите интереси на цялото общество, което му коства съвсем реални кръвозагуби. В качеството на лек на хората се предлага „да работят повече“ – отявлен цинизъм, при положение, че повече работа и повече доходи са съвсем различни неща. Резултатът е същият: избраните „слуги на народа“ властват над „суверена“ в негово име – душмански го товарят с данъци, оплитат го в бюрократични процедури, превръщат малкото му „права“ в подигравка, надуват задълженията му до пръсване.

Това е системата, към която протестите демонстрират своята лоялност,

пазят се от „опорочаване“, но са порочни в основата си с настояването всичко да става „законно“, с „разрешение от властите“.

Единствен светъл, но твърде слаб лъч в цялата гандания е опитът на група алтернативно мислещи хора да инициират площадни асамблеи: когато институциите „не работят“, редно е гражданите да вземат нещата в собствените си ръце. Асамблеята на Орлов мост вече понесе преки нападения от агитките, но и без това насилие проектът се губи в общия хор за „възстановяване на държавността“. Протестиращите не искат „представителство“, нито „участие“, те искат нови лидери, искат властта „да направи нещо“ – фактическа пасивна позиция.

Площадите крещат „смяна на модела“ и „нов морал“. На дело – рестартиране на същата система, която поражда проблемите и ги затяга в невъзможни за разплатане възли. Възпроизвеждане на същия морал с мотото „няма безплатен обяд“ – но за привилегированите безплатният обяд не спира. Моралът зависи от социално-икономическите отношения, колкото и да го гримират, пак ще е като предишния.

Чуват се гласове „да не демонизираме политиките, и те са като нас“, леят се сладки слова как „партиите ще се пречистят“ под натиска на протестите. Не, не са като нас. Ние нямаме привилегии да натрапваме своите виждания на цялото общество, да го впрягаме да работи за частните ни интереси, нито получаваме големи заплати и всякакви възможности за безнаказани галавери. Никаква клизма, каквито и застояли лайна (дискредитирани политически мутри) да изхвърли от червата, не ще прочисти мозъка, не ще смени целите и интересите на партиите да бъдат „слуги народни“ с власт над народа.

Не, никакъв „граждански натиск“, никакъв „контрол“ не ще промени положението. Кой ще го упражнява постоянно? Протестиращото малцинство от „елитните“ граждани? Докато бачкаторите от провинцията се бхтрат по строежи, ремонтират, поддържат, хамалуват, развозват, чистят, прислужват, произвеждат? Възможен ли е пряк контрол над репресивните органи или даже над енергетиката, която бърка от „държавни тайни“?

Днешната криза на властта, породена от вътрешната конкурентна борба на различните кланове от по-

литико-деловата класа, при наистина социално бундно население би била двигател на поне някакъв обществен прогрес. Вместо това летните протести стават машина на междуклановите войни – или по-скоро боксови мачове – на групировките, легитимират властта като практика, нещо „от бога дадено“.

Вернопоганическите протести не искат друг вид обществени отношения, на тях им е достатъчна смяна на мутрите и задниците в министерските кабинети. С портрети на революционери в тези кабинети.

Жалко, че героите от портретите не могат да слязат от тях, да погнат дерибите от скъпите кресла – голяма е вероятността обаче „будните граждани“ от площадите тутакси да ги предадат на полицията като „провокатори“. Те още робуват на демагогемата, че държавата и мафия са различни явления, защото не си дават сметка, че държавата е органичен враг на обществото, негов поробител, че тя не признава лоялност, когато става дума за нейните интереси. Овчарите не само гоят и стрижат стагото, те колят и герат – и няма значение колко опърничав или кропък и послушен си бил. •

Васил Аранов

ТЕМА НА БРОЯ

Десният граскач като спирачка за промяната

» » » продължава от страница 4

озаглавена „Бунтът на масите vs. Бунтът на разума“, която одобрява протестиращите днес, тъй като били „костюмирани мъже и накончени жени“. Виж, авторката е силно погнусена от февруарските протестиращи, „онези нечистоплътни, рошави, неспособни да структурират изречение, състоящо се от подлог и сказуемо, примати, които да обективират неандерталската си същност посредством псувни, пиене на бири и създаване на хаос“.

Сигурно можем много да се чудим как авторката е направила това сравнение, щом през февруари си е стояла на топло пред компютъра, и дали например онези десетки хиляди, които свалиха наглия Варненски кмет, също са част от презрените от нея тъпли получовеци. Това обаче би било загуба на време, тъй като целта на тази словесна диария е прозрачна – да задоволи болезнения комплекс за елитарност на авторката. Трудно обаче може да се игнорира цялата група такива типажки, които чрез словоблудствата си си самовнушават чувство за превъзходство и

значимост, а този рефрен започна да се прокрадва и в останалите медии.

Както писах тогава, „традиционните“ виртуални граждански активисти и анализатори не припознаха февруарските протести, защото и протестите не припознаха тях. Тогава всичко тръгна от отчаяни хора, чиито вълнения не включваха най-актуалните туитове и фейсбук статуси. Поради това и виртуалната интелигенция не можеше да се изживява като ментор и глшатата на недоволството, докато се поклаща на стола в офиса; поради това и високомерно го заклейми като битово, необразовано и безсмислено.

Да, сегашните протести са по-лицеприятни. Да, през февруари различните ръкави на мафията успяха да инфилтрират невъобразимо количество идиоти като говорители на протеста, които да вкарат дебата в задънена улица и да го обезсмислят. Особено в София беше впрегнат и целият контингент от лумпени-провокатори. Властниците бяха толкова убедени, че са опитомили енергията за протести, че часове преди под прозорците им да

се съберат 10 хиляди души, се смееха искрено на идеята, че хората могат да възроптаят масово срещу наглостта им.

За разлика от „еко“ протестите от миналото лято обаче, тези от февруари донесоха реална промяна на статуквото. Олигархията спешно се захвана да пренаписва сценариите, разваляха се едни бандитски съюзи и се сключваха други, лицата на групировки като КТБ и ТИМ се принудиха да излязат лично на амбразура, а в общественото пространство започна да се говори за проблеми и идеи, които преди това бяха табу.

Февруари беше неуспешен опит, но и важен етап, през които трябваше да минем в израстването си от политически инфантили. Ако през февруари не си бяхме припомнили, че можем да сваляме правителства, ако си бяхме останали с „образования“ и „модерен“ юни 2012, изобщо нямаше да има юни 2013 г.

Интересно как ще постъпят драгите протестиращи контета, ако, в отчаян опит да задържат кокала, сега управляващите мафиоти вкарат в действие всичките им подопечни лумпени провока-

тори? Съдейки по последните дни, това е само въпрос на време. Или ако телевизиите отново започнат тенденциозно да подбират най-неугодните и неадекватни протестиращи, за да искат мнението им по въпросите на конституционализма и приложимостта на исландския модел на местна почва? Вероятно ще се фръцнат погнусени и ще потънат в мъглата на виртуалното си консуматорство, където да се жалват за „техния“ протест, „техния“ юни, и разбира се – „тяхното“ гясно.

Мантрата за „новото“ и „истинско“ гясно естествено набра нова сила и както изглежда ще намери отдушник в поредната формация, вееща знамето на „гясното“, този път под патронажа на бившия отговорник по магистралите на Бойко Борисов и настоящ президент Плевнелиев. Заг нея ще стоят същите анализатори, общественици, НПО, медийни, бизнес и дипломатически кръгове, които в началото на прехода подкрепяха СДС, а след второто пришествие на Кобурга изобретиха ГЕРБ.

Ако някой е забравил или пропуснал, може да си по-

търси информация за състав и дейността на сдружения като „Глобална България“ и проекти като Ре:ТВ, която се оказва ненужна скоро след постигането на „правилния“ резултат на изборите. Много от имената, които ще изскочат, се повтарят и в списъка на неправителствените организации, които възроптаха срещу избора на шопа-ра Пеевски и отказаха да се срещат с Орешарски. Нищо че само дни преди това част от тях си правеха сбирки с премиера, на които да обясняват колко прекрасно нещо е плоският данък...

Това ново „по-малко зло“ вероятно ще привлече „реформираното“ ДСБ, Кунева-Пръмова и вече роящите се отцепници от ГЕРБ. Пък защо не и самия Борисов, в името на общата борба срещу конкурентната групировка... Ако народът и този път се излъже, надеждата за промяна вероятно ще остане „бунтът на масите“, тъй като блогъроинтелигенцията едва ли ще възразява срещу олигархия, която е достатъчно фешън и ги облъчва редовно с гясно-либерални заклина-

Филип

ТЕМА НА БРОЯ

Родната полиция ни пази

» » » продължава от страница 1

Дали си спомнят потушаваните случаи на полицейски произвол, срещу който не може се излезе на глава, колкото и да е прав пострадалият гражданин? Оспорване на полицейско нареждане се квалифицира като престъпление – това не е известно ли е на „будните граждани“?

Полицията е платена превантивно, без значение как си „върши работата“, без значение дали защитава обикновените граждани. Тя не плаща компенсации, когато „не я върши“. Нещо повече – това, което върши, не е онова, което си въобразяват повечето хора. Полицията пази преди всичко държавата, институциите, богатите, при това както легални, така и нелегални. Цели региони в страната пишат от терора на гребни бандити, къде е полицията? Ами на мястото си е – в кордон между управляващи и управлявани. Стотици граждани си патят от изнудването на полицията, от покровителстването им над по-егри бандити – къде е контролът над полицията? Ами и той си е на мястото – във властта, органи-

Индивид, чиято съвест зависи от работното му време на „изпълнение на служебните задължения“, чието чувство за справедливост е подменено с нареждания на началниците, може и външно да е човек, но нравствено вече силно се е отклонил от човешкото – или поне от идеала за човечност.

но и естествено сдружена с бандитите, защото самата тя е банда. Защо веднъж ченгетата се държат хрисимо и търпеливо, друг път са като отвързани бесни кучета? Ами изпълняват заповеди.

Ако днес те се усмихват на демонстрантите, ако им помагат да се отърват от истински хулигани в протестните колони, то утре заповедта може да е друга. Ще извадят палките и ще накарат уповаващите на защитата им граждани да пикаят кръв цяла седми-

ца, ще предизвикат у тях страхова психоза за месеци. Това им е работата.

Затова те не са „като нас“. Ако ние сме като тях – значи има сериозен проблем. Човек следва да се ръководи от съвестта си, от разбиранията си за добро и зло. Докато индивид, чиято съвест зависи от работното му време на „изпълнение на служебните задължения“, чието чувство за справедливост е подменено с нареждания на началниците, може и външно да е човек, но нравствено вече

силно се е отклонил от човешкото – или поне от идеала за човечност.

И като стана дума за хулиганите, нека припомним, че това е картотекиран в полицията контингент. Зависими кадри. Могат да ги арестуват във всеки момент. Може да ги пратят да свършат неудобна за официалните бюлстители на закона „работа“. Може да ги разхождат сред „мирните протести“, за да ги „изведат“ от там показно – за да им аплодират удавените в лъжата за „родната поли-

ция“ законопослушни поганци на държавата, погали се от обиталищата си, за да покажат колко обичат тая държава, само тук-там някой „лош политик“ го мразят – но го мразят в рамките на закона, разбира се.

Стана дума и за произвола на ченгетата. Забрави ли се случаят с полиция психопат, който една година преследваше млада жена и накрая я застреля, въпреки оплакванията срещу него? Нещата станаха известни заради трагичната развръзка, а колко други тънати в премълчаване?

Наскоро организацията на българските работодатели и индустриалци излезе с „революционното“ становище, че било редно полицейските районни началници да се избират пряко от населението. Досуц като американските шерифи. Има ли повод за ликуване сред либерално настроените граждани? Не им трябва такъв повод, те и от назначени шерифи са доволни. Един здравомислещ човек обаче не би трябвало да смята подобно предложение за нещо невероятно прогресивно и решаващо проблема с контрола над полицията.

» » » продължава на страница 6

РАБОТНИЧЕСКИТЕ БОРБИ ПО СВЕТА

Китай: срещу култа към представителността

КЛАСОВАТА БОРБА В КИТАЙ ОТВЪД ГОЛЯМАТА ЛЯВА ЛЕГЕНДА

Стратегиите на държавата и капитала

Новите борби представляват заплаха както за режима на ККП, така и за глобалното разпределение на труда – моделът на евтиния труд като двигател на китайския „бум“ и гръбнак на глобалното производство, доставящо евтини консуматорски продукти за останалите региони на света и даващо възможности на големите държави да продължат с програмите за икономии и оряване на разходите. Сега на това може да се сложи край. Основната стратегия на държавата и капитала срещу призрака на борбите на работническата класа засега е „пространственото решение“ за избягване на борбите, т. е. преместването на фабриките в бедните райони на страната (или страни като Виетнам). Тази стратегия е само частично успешна, тъй като се забелязва увеличение на работническите борби в тези нови индустриални центрове в последните години. Държавата също предприема различни атаки срещу работниците за отслабване на техните борби чрез (1) под-

държане на вътрешното разделение между работниците чрез миграционни закони и по-лово разделение на трудовия пазар; (2) репресии от държавните служби, включително арести на така наречените тартори, и полицейски атаки над протестиращите. В същото време държавата се опитва да обезвреди социалното напрежение чрез (3) директна намеса в потенциално дестабилизиращите конфликти чрез различни държавни служби, по-конкретно местната власт и нейните бюра по труда, използвайки различни тактики: от заплахи и арести до обещания и парични възнаграждения; и (4) като канализира работническото недоволство чрез трудовото законодателство и посредничество на работното място, т. е. ритуализира пътищата за работническите оплаквания и искания, които служат за индивидуализиране на конфликтите и отслабване на хората заг тях.

Основната роля на синдикатите

Всички тези форми играят роля в овладяването на ра-

ботническите борби, но не успяват да предотвратят последните бунтове като стачната вълна през 2010 в автомобилната индустрия. Изправена пред все по-силни протести, държавата се опитва да създаде допълнителни предпазни клапани за изпускане на социалното напрежение. Едничият акцент пада върху синдикатите като сили за посредничество (по време на или извън колективното договаряне), които да помогнат на управлението на компанията и държавата на контролират работническото недоволство. Синдикатите не могат да бъдат разбрани просто като стратегия „отгоре“, нито просто като организация „отдолу“. Исторически, те са основани на работническото недоволство и желанието на работниците да го изразят. Синдикатите се опитват да представляват силата на работниците и да използват тяхната възможност да спрат производството или да откажат да преговарят, за да постигнат добра сделка – по-високи заплати, сигурност в работата и т. н. Те функционират като посреднически органи между

капитала и работниците, вътре в капиталистическата система, а не извън нея, и следователно се нуждаят от желанието и на двете страни да спазват постигнатите споразумения. За да се поддържа тяхното приемане от страна на капитала, те трябва да докажат своята способност да контролират всяка нежелателна и независима работническа инициатива. За да запазят доверието на работниците, те трябва да покажат, че са отворени към работническите проблеми и да доведат до някакъв успех в процеса на колективно договаряне. Така че, докато работниците са слаби, капиталът може да мисли, че представителите и синдикатите не са нужни и са твърде скъпи; когато те са силни обаче и работническите борби възпрепятстват производството и заплашват социалния мир, ръководството често търси представители на работниците или на официално признатите синдикати. Този модел може да бъде често видян в Китай, където управителите често „молят“ стачкуващите работници да изберат представители за преговори,

надявайки се, че представителите могат да бъдат погкупени, заплашени и уволнени, след като конфликтът се разреши.

Отворено пространство за несъществуващи синдикати

В Китай независимите работнически организации са репресирани и официалната Общокитайска федерация на профсъюзите (ОКФП) е тясно свързана с управляващата ККП и се противопоставя на работническите борби. Поради тясното сътрудничество с държавата и капитала, синдикатите на ОКФП не се приемат от работниците като техни представителни органи и не могат ефективно да се намесват и посредничат по време на работническите борби. Затова работниците имат донякъде възможност да се организират и борят независимо. Борбите водят до различни отстъпки като подобрени условия на труд и заплати и разширяват възможностите за социална борба срещу репресивната държава до състояние, на което ККП

» » продължава на страница 7

ТЕМА НА БРОЯ

Родната полиция ни пази

» » продължава от страница 5

Защото избраният полицейски шеф ще бъде пионка преди всичко на спонсорите на изборната му кампания, не случайно работодателите излизат с тази инициатива. Той няма да е местен координатор и отговорник за опазването на реда в обществото, в което всички граждани са въоръжени и всички, по взаимно съгласие, се редуват в дежурства на доброволните дружини за поддръжане на реда, реагиране при бедствия и аварии. И най-демократично избраният шериф ще е овластена фигура, още преди изборите принадлежаща към отдела на от народа каста – и ще ръководи отбор юнаци от същата каста, но нейното по-ниско стъпало. Ако не вярвате, че полицаите са обособена от гражданството общност, огледайте се, може да имате съсед служител в МВР, преценете го доколко е „като вас“ в семейството си, във възможностите си, в начина на мислене. Помислете, дали ако се случи да застане срещу вас при разпръскване на нежелана от властта демонстрация, ще ви пощади, рискувайки кариерата си?

И последно – полицията, силовите институции, са постоянен източник на бандитизъм. През февруари тази година в предаване по една от ефирните телевизии полковник Илко Славов, командир на спецотряда на МВР за борба с организираната престъпност, призна, че престъпните групировки са пълни с бивши негови подчинени, обучени кадри. Държавата буквално отглежда мафиоти. Качествени хора, както се изрази. Качествени в какво? Ясно в какво – виждаме го в лицата на Алексей Петров, „братята“ Галеви, недостреляния Златомир Баретата. Полковникът спомена, че „лошото привличало“. На въпрос на водещата „морални ли хора бяха“, той отговори с „може би да“. Интересен морал, щом „лошото ги привличало“. Командир Славов се помъчи да се оправдае, че „отклонения има ло навсякъде по света“ – сякаш това е достатъчно за пострадалите и страдащите от тези „отклонения“, като сред страдащите няма властници, а заможни лица – по изключение. Полковникът се тълкуваше, че „държавата ги подготвя, после изоставя на ули-

цата... те трябваше да останат под контрол“. Да му се скъса на човек сърцето от жал! Здравя, прави, граматни биячи „изоставени“ на улицата, все едно става дума за невинни котета. Ах, леле, защо не отделили средства, за да ги задържат в системата, под контрол! Като не можете да ги контролирате, защо ги създавате? Защо ги държите? С каква цел? Отговорът е очевиден: за да ги насочват да бият в изгода на властта, не да си позволяват да бият и убиват на частно.

Толкоз по въпроса за това колко ни е „родна“ полицията, кого всъщност „пази“ и възможно ли е да бъде подчинена на гражданите, а не да подчинява тях – било по заповед отгоре, било по бизнес самоинициатива.

Родна, пазеща и подконтролна може да бъде само друг тип формация при друг обществен строй, в който няма държава, а пряко самоуправление, няма частна собственост, а общо ползване на всички ресурси, няма конкуренция, а взаимопомощ, няма заповеди, а свободна воля и разбиране за справедливост. •

Шаркан

Китай: срещу култа към представителността

» » продължава от страница 6

гледа като „заплаха за социалната стабилност“ (имайки предвид собственото си управление).

За да подкопае автономните форми за организиране на работниците, ККП се нуждае от ефективни синдикални структури, контролирани от държавата, затова започва да разрешава леки реформи в ОКФП като експерименти с колективното договаряне и повече работническо участие на ниво синдикат в компанията, какъвто беше случаят и с двете прочути битки от последните години – през 2010, след стачката в завода на Хонда във Фошан и през 2013, след редица борби в различни фабрики в заводите на Фоксон.

При все това, държавата е изправена пред дилема, защото е възможно една по-толерантна позиция на правителството към някои от видовете работническо организиране да насърчи повече колективни протести и да доведе до по-голяма координация и повече искания за политическа промяна, след което за правителството може да се окаже трудно да

спре такъв процес. Затова засега е съмнително държавата да стигне дотам, че да легализира някакъв вид (ръководена от синдикати) стачка.

Голямата лява легенда

Стратегиите срещу работническите борби са разработени в държавните служби и капитала, но когато опрже до интегриране и сблъсък, те често разчитат на сътрудничеството на „левите сили“ вътре в работническата класа и извън нея.

В Китай има синдикални активисти, представители на НПО и учени, които защитават (1) създаването на независими синдикати или (2) реформа на ОКФП, така че да може да изпълнява функцията на работнически представителен орган. Виден защитник на последното е китайският трудов бюлетин (<http://www.clb.org.hk/en/>) – иначе полезен източник на информация за условията на експлоатация и работническите борби. По ирония на съдбата и двете предложения са защитавани от иначе противоположни сили – групи, които искат да умиротворят борби-

Работници от завода на Хонда във Фошан атакуват самообявили се за техни представители

те – някои дори в името на „хармоничното общество“ на ККП, – и групи, които искат да засилят борбите, но погрешно схващат синдикатите като организации, които увеличават работническата сила.

Защо последните групи правят тази грешка? През изминалите 150 години капитализмът като обществено устройство се оказва много гъвкав и адаптивен по отношение на интегрирането на социални конфликти, към стабилизирането на системата и предотвратяването на социални промени. Често пъти той успява да приобщи левите сили, които организират работническите борби, към буржоазните форми на управление и капита-

листическата идеология за прогрес и модерност. Тези сили често следват голямата лява легенда, която прокламира нуждата от буржоазна революция, предшествана от пролетарската революция, създаването на „класови организации“ като синдикатите (за „икономическа борба“) и работническите партии (за „политическа борба“), завземането на държавната власт и установяването на „работническа държавна“ като преходна фаза.

Тази легенда е основана на определен вид класово общество, особено в Германия в края на 19-ти и началото на 20-ти век, което оформя и двете големи леви доктрини – социалдемократията и марксизма-ленинизма (доколкото могат да бъдат различни). По същество, тя служи като идеология за капиталистическото развитие чрез (тейлъристка) индустриализация, пролетаризация и, повече или по-малко „демократично“ или авторитарно управление. Една детайлна критика на голямата лява легенда би трябвало да включи подробен анализ на изкуствените класификации, използвани в нея (общество/държа-

ва, икономическа борба/политическа борба, синдикати/партии), нейните опити да излекува капиталистическите грешки и ирационалности чрез планова икономика на натрупването на капитала и критика на изопачената картина на могъща капиталистическа класа, експлоатираща работниците, от една страна, и държавата/партиите/синдикатите като необходими институции за защита на работническите „права“ от друга – отричайки или пренебрегвайки същността на работническата класа като част от капиталистическите взаимоотношения и възможността ѝ да разруши тези отношения. Днес, след пропадането на социализма на 20-ти век, основан на бюрократична класова система и политически репресии, както и на социалдемократическото участие в западното демократично управление, и двете изглеждат изчерпани като полезни политически методи за социална промяна, но са все още твърде живи като политически стратегии сред днешните левичари и техните групи от симпатизанти. •

(слева)

ДИСКУСИОННА ТРИБУНА

Революционната организация и слабостта на рационализма

Всяка работа се върши с определена цел. Всяка цел изисква определена работа. Това важи и за революцията.

Революцията изисква организирани, непоклатими хора, които да я подкрепят

ПРОБЛЯСЪЦИ

Едва ли

Превърнахме живота в недоволство, все някой нещо мънка, не приема но колко са, които със открито чело ще кажат истината зрима. Навсякъде е пълно със причини. Да мънкаш, не! Да късаш и да тълпеш! Но щом усетиш лактите си сини, май неусетно някак си замлъкваш. И капка кръв е свидно да пролееш, държим безкрай на цялата си кожа, какво като очите не се смеят и в гърлото опрян е вече ножът. Ако помръднем, може и да реже! Поема ли се риск такъв? Едва ли! Но мрънкането само ще разхлаби все стиснатите зъби и това е! На друго място в белия ни свят, едва ли поговорка „мъдра“ има, че щом смириш глава не я секат... Аз мисля пък, че по е уязвима! •

Антоанета Александрова

в решителния момент. Нашата работа, тук и сега, е да намерим такива хора, да ги създадем, ако трябва, и да ги сплотим в организация, която да превърне революционната ситуация в революционен процес.

Готови революционери обаче няма. Никои не се ражда революционер, човек трябва да израсне като такъв. Не можем да му помогнем с друго, освен да подкрепим такова израстване.

Израстването е укрепване на убежденията, задълбочаване на разбирането, натрупване на опит. Разбира се, тези процеси са взаимно зависими, бих казал дори, че се проникват взаимно. Преди всичко обаче е убеждението. Ако човек е убеден в правото си, ще намери начин да задълбочи разбирането си за проблемите, които го вълнуват, ще хвърля усилия, а опитът ще дойде с времето.

За да убеждаваме хората, ние говорим, пишем, печатаме книги, издаваме вестници, поддържаме интернет сайтове. Голяма полза няма.

Не че говорим или пишем неверни работи. Липсва ни обаче разбиране за психологията на... не на масите, на хората. Липсва ни дотолкова, че дори не си даваме сметка за него.

Казвали сме неведнъж, че търсим един на хиляда. Останалите просто няма да тръгнат с нас. Не защото не говорим вярно и точно. Не защото биха провалили живота си, ако хванат нашия път, а просто защото не искат.

Анархизмът почива на няколко елементарни аксиоми, които не се доказват (ще оставя на другарите с повече склонност към академична точност да ги изброят). На основата на тези аксиоми, чрез научния метод за изследване, се гради и актуализира анархистката теория. Ние се стремим да оправяме теорията, да я осъвременяваме доколкото можем. Хвърляме сили, буквално с пот по челото, да я обясняваме, и може да е твърде нескромно, но ми се струва, че повечето уж логически критики към нея, дори не са логични.

Въпреки това, почти никои не остава убеден. Защото много му се иска да не бъде убеден.

Проблемът не е в логиката ни. Проблемът е в аксиомите. Солидарност, свобода, равенство – все хубави неща, които на гуми повечето хора споделяме. Много малко от нас обаче ги живеят. Животът ни, както на бедните, така и на властниците, е пълен с малки компромиси, за които намираме малки оправдания. Няколко милиарда, иначе добри и загрижени хора, я докарахме дотам, че един на всеки осем от нас си ляга гладен – при всичките претенции за любов, загриженост и солидарност, които повечето хора предявяват.

Реалните мотиви, които ни движат, които ни карат да търсим оправдания, аксиомите на нашето поведение, често са в противоречие с аксиомите, които анархизмът проповядва и които обществото претендира да възпитава у нас. Всички оправдания и обяснения, като се започне от множество социални теории, преподавани

в университетите, мене се през техните преразкази по медите и се стигне до общението, че „интересът клати феса“, служат да примирят в ума на човека поведението му с аксиомите, които той твърди, че го мотивират. Същинските му мотиви обаче често остават скрити за самия него.

Никои не знае колко хора – може би един на хиляда – стои достатъчно здраво зад анархистките аксиоми, за да поиска да бъде убеден в нашия идеал. Достигнем ли до него, по-нататък е лесно. Той сам търси, пита, отговаря си на въпроси, помага ни да му помагаме да се изгради като анархист. Ако човек обаче е гресирал някога да решава вместо него, ако се има за по-значим от клошарите покрай кофите за боклук, дори най-голямото красноречие за свободата или равенството не може да ни помогне – не можеш да убедиш никого да не се съгласи със себе си.

„Вярата“ в аксиомите (да, те затова са аксиоми, защото човек „вярва“ в тях) се

» » продължава на страница 8

АВТЕНТИЧНО: 110 ГОДИНИ ОТ

Солунският атентат на „гемиджиите“

» » продължава от миналия брой

Българинът се измъкна от кжичицата и джоганите си и с бой и руганни се подкарваха към правителствения дом. Мнозина бяха застреляни или намушкани из пхтия. Войници и башибозук нападнаха църквата в Вардарската махала, убиха свещеника Димитър, един руски монах и неколцина дружи в църковния двор, а самата църква ограбиха. В Солун той ден се извърши клане на българини, от рода на арменското в Цариград. (З. За броя на убитите данните сж противоречиви. Според „Мемора“ избитите и изкланите бяха не по-малко от 200 и не повече от 300 християни. Турската власт официално призна 35 убити българи. Убитите бяха по погрешка и няколко души гърци и евреи, сжко и няколко чужди поданици.)

То не взе сжичицата размър, понеже не бѣ заповядано от властта, а избухна спонтанно. Валията Хасан Феми наша се намѣси и усмири войската. Той обикаляше улиците, увещавайки и молейки башибозука да се въздържа от буйства, ако не

иска да навлѣче на държавата още по-големи беди.

При все това вълненията продължиха и на другия ден 18 април. Засидиха се особено арестите. Но моя ден избухнаха още две от последните революционни бомби и отбелязаха два нови подвига. Коста Курков в елагантен костюм и с бомбе на главата напусна сутринта квартирата си и се отправи към телеграфопощенската станция, за да погледне „телеграма“. Часовникът на вратата не го допуснаха да влѣзе и поискаха да го обискират. **Тогава елегантният господин се поотдалечи, извади една бомба, но преди да успѣе да я възпламени, биде промушен от войничките щикове.** Около „гемиджиите“ се въртеше и един възрастен българин, на около 40 — 50 години, от Битолско, на име Цвѣтко Трайков. Той Цвѣтко бѣ се ангажирал да убие валията. Понеже правителственият дом бѣ силно охраняван, Цвѣтко реши да причака нашата при лятната му вила, когато излиза от дома след обѣд, за да отиде в вилаетското управление. Стражата се усъмни в него и поиска да го обискира. **Цвѣтко,**

подгонен от войничките, избѣга на известно разстояние, запада една бомба и сгнана върху нея. Така, Курков и Цвѣтко изпълниха смъртния завет на крѣжкока. Съ малко закъснение, но не и съ по-малко безстрашие пред смъртта. Сжичият ден една италианска ескадра оповести пристигането си с топовни салюти. Малко след нея пристигнаха и австрийски и французки военни параходи. Буйствата моментално спряха. Властта разпреди да се измият локвите кръв по улиците и да се отвори чаршията. Българинът се поуспокоиха, но не за дълго. Високата порта се оплака пред посланиците, че появяването на европейските ескадри в Солун ще бѣде изтъкувано като насърчение на анархистическите злодеяния.

Посланиците се преклониха пред тая логика, като се задобиха с обещанието на великия везир, че спокойствието и сигурността на християните ще бѣдат гарантирани и ще се преследват по законен ред само виновниците. Чуждите ескадри дигнаха котва от солунското пристанище, а заедно с тяхния дим изчезна и

мимолетното успокоение и надеждите, които бѣха донесли на българското население.

Между деятелите, преживели ужаса на дните 16, 17 и 18 април в Солун и останали да продължат при неумовнено влошени условия приготовленията за Илинденското въстание, има и такива, които и днес не могат да говорят спокойно за солунските атентати и за тяхните автори. Това показва колко болезнено се изживяха тези акции от местните българи и колко тежко се отрази на върху по-нататъшния ход на освободителната борба. За плана на тая книга ние ще изложим в отделна глава непосредствените последици на солунските събития. Сега нека отгаднем заедно с героите.

Има, наистина, голяма доза от наивност и несъзнавано противоречие в вѣрата, която насочваше бомбите на „гемиджиите“ предимно против европейците. **Очакваха свободата от намесата на Европа** [Дали анархисти са очаквали Свобода от европейските банкери и от „великите царе юдейски на капитала“ — както го е казал Христо Ботев? — ГКГ], съзнаваха,

значи, че революционна Македония нѣма силата да се разправи сама с турската империя, и все пак вѣрваха, че европейската намѣса ще се предизвика по-лесно и по-бързо чрез терор против сжичите европейци — чрез една борба, която, по своето естество, бѣде у европейца непобедимо отвлечение и която, такувана като анархистическа, се поддава на най-накостна за македонските борци експлоатация от страна на враговете. Но ако терористическата доктрина погледне на кристика, солунските динамитари сж най-малко уязвими. Тя се създаде от рано и се усвои от революционери с високи ръководни и отговорни постове в Организацията. **Неин привърженик бѣше и Гоце Дѣлчев. И Сарафовията комитет и Вътрешната организация финансираха динамитарските инициативи на „гемиджиите“.** [Нашите се разплашиха с всички „спонсори“ — ГКГ] Квалифицирани дипломати македонци ги насърчаваха в тяхния пхтия. [И. Шатевъ („Солунският атентат и заточениците в Фезанъ“,

» » продължава на страница 9

ДИСКУСИОННА ТРИБУНА

Революционната организация и слабостта на рационализма

» » продължава от страница 7

възпитава у хората. От рождението, та до смъртта им. Можем да перифразираме известната мисъл на Клемансо: „Ако след 30 години си все още анархист (т. е. системата не е успяла да ти избие идеализма от главата), значи нямаш акъл (т. е. ще ти го избие по трудния начин)“. А „системата“ не е просто „държавата“ — „системата“ започва още с родителя, който бие детето си, когато взема „чуждите“ играчки и свършва с общинските власти, които официално ти разрешават да бѣдеш погребан в съответния гроб, срещу съответното заплащане.

Тук вече чувам другарите да питат — и какъв е изводът от всичко това?

Преди всичко, нека не си мислим, че логичността, последователността и точността са най-силното ни оръжие! Много често те дори не са нужни. Целта на пропагандата ни „навън“, „сред хората“, „на улицата“ трябва да бѣде нашите аксиоми да бѣдат разпознати максимално точно. Няма нуж-

Нямаме силата да убеждаваме хората в нашите аксиоми, докато вездесъщата пропагандна машина ги убеждава в нещо друго. Но обществените отношения се променят, все-повече хора стават излишни и, изглежда, единственото, което би ги спасило от изхвърляне зад борда, е стѣпването върху анархистките аксиоми за солидарност и безвластие.

да от много обяснения там. Обясненията са за онези, които питат. Които търсят. Които очакват да бѣдат убедени, че тези аксиоми си заслужава да бѣдат спазвани, защото могат да доведат до нещо добро. Онези, които системата не е успяла да умъртви.

За тези хора трябва да създадем среда за израстване. Която да затвърждава убеждението им и да им предоставя възможност да трупат разбиране и опит. Това не става с даване на готови отговори, с разясняване на следствията от аксиомите, с подробното рисуване

на логически изведеното общество (макар, разбира се, и от това да има нужда). „Врата“ в аксиомите се гради в личния живот — с личното им следване и с очарованието на личния пример на другарите. Нужно е да създадем условия за участие на онези, които биха тръгнали с нас, и, цом

те са с нас, да бѣдем на висотата на идеалите си.

Дори да успеем, разбира се, няма да станем милиони. Нямаме силата да убеждаваме хората в нашите аксиоми, докато вездесъщата пропагандна машина, с помощта на самите обществени отношения, ги убеждава в нещо друго. Но обществените отношения се променят, все-повече хора стават излишни и, изглежда, единственото, което би ги спасило от изхвърляне зад борда, е стѣпването върху анархистките аксиоми за солидарност и безвластие. В такъв момент ние трябва да бѣдем там готови да ги подкрепим, да ги убедим да променят живота си.

Струва ми се, че написаното е далеч от основната цел, към която насочваме усилията си в момента — пропагандирането на нашия анализ на съвременния свят и неговото бъдеще. Това е задача полезна и интересна, но тя няма да създаде революционери. Може би е дошло времето да се ориентираме към други задачи. А може би още не е. •

Златко

АВТЕНТИЧНО: 110 ГОДИНИ ОТ

Солунският атенат на „гемиджиите“

» » продължава от страница 8

стр. 35) разправя: Остава-ше да си направим плана за атената. Аз и Мечев до-камо бяхме още в София, преди да тръгнем, попитахме един наш македонец, който добре разбираше европейската дипломация, как мисли той относително нашия план (общо говорено). Той се произнесе одобрително: Там е, каза той, болното място на Европа — европейският капитал. Попитахме го, на коя държава е най-добре да се нахаква. Той, като ни описа, как сж разположи европейският капитал, каза, че най-много пречат Русия и Австрия на нашите работи, макар че сж най-интересувани, та ако бихме засекнали тяхния капитал, то пак нищо няма да направят, защото няма да имат работни места в Македония. Приведе ни за пример сликите с убийството на руския консул. Русия можеше тия паводи да използва, ако да е имала намърение да прокара реформи и пр. Сжко и Австрия. Затова препоръчихме да се качат интересът на другите освен на Англия, понеже Англия, макар

че силно симпатизира, е сама, без съюзници, та не ще излезе сама. Оставаха Франция, Италия, малка Белгия и др. Ние разсудихме, че Франция най-много може да повлияе и да склони и Русия негли да действува. Затова решихме да изгорим един француски параход. Нашият светник, когато дойде дума за Франция, искаше да ни каже да не качаваме и нея.] Разликата е в това, че вървайки искрено в полезността на динамитарския метод, тй го прилагаха интегрално, сж стихуен възторг и сж безпримърна самопожертвователност. Бихме могли да попитаме: не въ тйхна чест ли е тая разлика? Упръквах се динамитаршът — нйкоу ги упръкват и сега [Виждь спашията на Хр. Коцев: „Прелюдия на Илденгъ, 20 юли 1903 г.“ (Сб. „Илденгъ“, стр. 44—57)] — загдето сж извършили самоволно и не навреме атенатшът, въпръки увещанията и молбшът на Централния комитет да отложат акцията си, за да остане тй като последен резерв на възстанието. Тоя упрък не е лишень отъ основание. Но кржжокът не отстъпи, първо защото не върваше, че може

изобщо да се вдигне възстание, и второ защото се опасяваше да не бжде каналът разкритъ. Та само динамитаршът ли сж подценявал силата на организирания народ? Тй поне не сж посъгали върху готовия капитал на Организацията, та да го прахосват за неомислени експерименти. Колкото за опасенията имъ, тй не бйха неоснователни: европейската преса писа, както видехме, за предстоящи атенати, а дипломатическият канцеларш бйха предупредили Високата порта да вземе предохранителни мърки. Цъаият къртешик тудъ на кржжока можеше да пропадне поради най-малката случайност. Сждбата на цариградския канал ги ужасяваше. И въместо да бждат изненадани — сами изненадаха врага. Но всичко, което би могло да се въгни въ укоръ на динамитаршът, бледнйе предъ величието на тйхния духъ. Тоя духъ, който, видимо, се домогва само до страховити ефекти, чрезъ безогледно разрушение, е изпълненъ сж страненъ идеализъм и изтъканъ отъ удивителни контрасти. (Няма никакви контрасти, а сляновско неразбиране на анархистическа-

та логика, допълнена със шатевите „аля-бала-гу“ — ГКГ) Презъ кжсия интервалъ до взрива първата грижа на Орцето е да спаси директоршът на банката и неговото семейство. Каква правствена красота и колко човъшко благородство има въ тоя жестъ на суровия главатаръ! Тоя главатаръ, който преследвайки неотстъпно успйха въ наценатото страшно гъло, често тероризираше съ своята брутална високателност дугаршът си съзаклятници! Друго нйцо, което поразява е съчетанието на тйхната революционна екзалтация, надминала точката на кипенето, съ една воля тй дресурана, че отбеляза почти свръчовъшки постижения. Воля за титаническа работа въ подземното, воля за смърт презъ време на акцията. Смъртъта се бавъше. Тя ги избъваше, като че ли нарочно, за да изпита твърдостта на своитъ рицари. Но за да се изпълни смъртния имъ заветъ, тй я попърсха сами: едни — като се изправиха гръко предъ турекитъ куршуми, други — като се натъкнаха на войнишкиятъ ножове, трети — като устроиха бомбе-

въ взривъ за собственото си тйло. Така, тй обезоржжиха всички кришци и изкупиха страдания и за пролътата кръвъ на невинни хора. Така, тй изразиха накупялия благороденъ гнвъ на своята македонска родина и завещаха на сънародникшът си най-дивния примъръ на самопожертвователност. (NB: На свидетелствата на Павел Шатев, както и на патриотарските интерпретации на Слянов трябва да правим шконто. Не трябва да вземаме за чиста монета и „благодарността“ на днешните македонски властници, които издигаха паметник на „Гемиджиите“ край Вардара, но нише не споменаха, че те са АНАРХИСТИ, очевидно, спазвайки като добри и богобоязливи християни претата божка заповед: „Не изговаряй напрасно името на Господа, твоя Бог, защото Господ няма да остави ненаказан оногуба, който изговаря името Му напрасно!“ — ГКГ) •

Христо Иванов Слянов — „Освободителниятъ борби на Македония“, том I
Бележите в текста (ГКГ) са на Георги Константинов

ДИСКУСИОННА ТРИБУНА

Необходимостта от революционна организация

» » продължава от страница 1

изводство и разпределение на материалните блага. Тези промени ще поискат най-малкото преквалификация на трудещите се на всички нива. Монополът върху образованието и частната собственост над информационните продукти, над колективно добитите от човечеството знания, ще стане филтър, който ще пропуска платежоспособните или избраните от ръководителите хора. Останалите ще изгубят работата си трайно, без никакви перспективи, без социално подпомагане — и това пак няма да зависи нито от техните усилия или пасивност, нито от техния ум и кадърност. Проста демография — населението на планетата расте, а в развитите и някогашните сравнително развити страни то застарява и намалява. Светът се глобализира независимо от нечи желания — освен чисто в комуникационен смисъл, вече и материално: балансът между внос и износ за една страна е показател колко тя е глобализирана, колко е зависима от останалата свят.

Изненадващо, но 7-милионна България е толкова зависима от света, колкото и 1,5-милиардният Китай. С тази разлика, че у нас вече

почти нищо не се произвежда, включително и специалисти производителите, понеже от тях нямаше нужда вече. Бившата „социалистическа“ държавна собственост бе налупана от партийната номенклатура, най-вече нейната част, заета с външна търговия. На структурите на уж бившата, пък все неотшла си като митичен бродник ДС ѝ се паднаха комуникациите и възможността да изнудва някогашните си съпартийци. По законите на капитализма търговията започна да командва производството. Новите капиталисти нищо не разбираха от модерно производство, затова го съсипаха и разпродадоха, и вече нищо не ни предпазва от кризите по света. Страната не се самоосигурява дори с хранителни продукти.

Предстоят големи промени, драматични за всички. В тях се съдържат възможности за прогрес, но и начини духът на днешния несправедлив строй да се запази и при новите условия. Възможностите за добруване на народа ще бъдат мъчно видими заради усилията на заинтересованите да останат доминирани в политиката и икономиката. Социалното напрежение обаче ще бъде толкова голямо, че не ще успеят да

го изпарят през свирката, все някаква пара ще мине и към буталата. Управниците ще пуснат в ход нови „отдушници“ — война с външен враг или остър граждански конфликт. Световният корпоративен империализъм вече води една такава война с „тероризма“ — къде реален, къде измислен, обикновено закърмен от самите „антитерористи“. Включена в империалистическите структури като пушечно месце, скромната мръвка България ще бъде въвлечена в някой нов „спасителен за цивилизацията поход“, този път с удари по нейна територия, така че да има повод за „патриотично единение“. Ако не се получи, ще бъде разиграна картата с „враждебни на България външни сили“ и техните „пети колони у нас“. А може би всичко накуп, важното е да настъпи смут, в който всеки ще е против всеки: етнос срещу етнос, град срещу село, млади срещу стари, столица срещу провинция, електорат срещу електорат. В тази кървава каша, подобна на югославските през 1990-те, ще липсва само един фронт на противоположността, единственият оправдан и съществен — бедни срещу богати, всички потиснати солидарно срещу потисниците. Богатите

отдавна водят необявена студена война срещу бедните, видят ли се в безизходица, ще я сгорещат, но ще я разпалят във форма, подобна на побоище между футболни агитки. В гражданската война предимство имат онези, които са добре организирани и ясно виждат възможностите в полза и вреда, наблягат на едните, избягват другите. При слепота на народа ще победи една диктатура, която ще бъде безпощадна дори към своите привърженици, ако не ѝ се подчиняват безрекословно или ако просто на диктатурата ѝ е необходимо да жертва някого, пък бил той и верен до гроб — незаменими няма.

За да се предотврати такъв резултат, за да може да се покажат на хората благоприятните за тях възможности в настъпващата криза на кризите, е нужна организация. Не знаем точно кога ситуацията ще се взриви наистина, не както сега в театрални представления по жълтите плочки. Тази зима, следващата, след пет или десет години. Ако не действваме днес, утре може да е късно.

Целта на тази организация е да подготви масовото съзнание, така че то да се възползва от революционна ситуация. Вече няколко та-

кива ситуации бяха изпуснати през последните 25 години. В най-добрия случай те се изразиха в политически преврати с преразпределение на собствеността. Истинската социална революция отива по-далеч. В днешния свят пред всеки стои една избора: да мачка или да бъде мачкан. Престане ли да бъде потисник, ще го изядат конкурентите от собствения му лагер. Революцията престоства трети вариант: създаване на общество, способно да се самообновява и саморегулира, общество без императив „или мачкаш, или те мачкат“, свободно общество на солидарно взаимодействие свободни личности.

Организацията не претендира да води масите към измислено от нея светло бъдеще в качеството на отбор командири, които единствени знаят какво и как да се прави. Организацията обаче претендира, че разполага с принципна схема, която, осъзната сред народа, ще го подтикне да действа в свой интерес, без да се подлъгва на обещанията на вождове и лидери, групировки и „елити“.

Следователно целта ни на този етап е просветна. Систематичната просвета изисква систематична ра-

» » продължава на страница 10

УРОЦИТЕ НА ИСПАНСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ

Работническите милиции и милитаризацията

Въведение към втора част от „Уроците на испанската революция“ от Ричард Върнън

През последните 18 месеца от своята борба, революционните и антифашистките сили живеят в пълна дезориентация. Икономическият живот и войната са изцяло контролирани от агентурата на Сталин, подкрепяна от политическите врагове на революцията със съзнателното или несъзнателното съучастие на голяма част от тези, които наричат себе си революционери. При това положение, друг изход, освен победата на Франко и неговите съюзници, е невъзможен.

Всяка военна офанзива, предприета от правителството на Негрин, завършва с тежки поражения или скъпо струващи авантюри, в които военните успехи бързо се превръщат в отстъпления. Всички офанзиви са водени не от военни, а от политически съображения като „необходимост“ от единно командване, от строга военна организация, „железна дисциплина, като тази на врага“ и т. н. Резултатите от това

могат да бъдат единствено горчиви разочарования.

Едва когато архивите на CNT-FAI станат достъпни за изследвания, ще може да се узнаят истинските чувства и мисли на бойците и на водачите през този период (бел. прев.: от 1996 г. това е възможно), защото тяхната преса, изпълнена с лозунги за победа, с военна пропаганда, с прослава на войната и със заплахи спрямо тези, които „пренебрегват своя дълг към отечеството“, вече не представява гласът на Конфедерацията, а е превърната в говорител на правителството и на „революционните“ шовинисти. Нещо повече, макар и да нямаме доказателства, не можем да повярваме, че лидерите на CNT-FAI са били до такава степен наивни, че да се надяват все още на военното поражение на Франко. По-скоро, мнозина от тях са споделяли идеята на неколцината министри да се положат всички усилия, за да продължи гражданската война до започване на военните действия между Германия и Англия, които всички са считали за неизбежни. Някои дори са смятали, че след победата на „демократиите“ във Втора-

та световна война (включително и на Русия!), оказаната подкрепа в континенталния конфликт от испанските революционери-„антифашисти“ ще доведе автоматично до освобождението на Испания от франкистката тирания. Заг подобна надежда се е криела една куриозна комбинация от политически опортюнизъм и наивност и ако първият е общ за всички масови организации, комбинацията от двете е характерна за испанските революционни ръководители. Федерика Монсени създава това, когато казва: „В политиката, ние бяхме абсолютно наивни“. (NB: Такава наивност е по-лоша от грабеж.)

Видяхме как анархистическите лидери системно биват надигравани в маневрите и обърквани от измамите на политиците, от първите дни на гражданската война в Испания. За отбелязване е, че контактите им с политиците нямат никакво въздействие върху последните, докато мнозина говорители на CNT възприемат трайно принципите на централизираната власт съвсем не поради „обстоятелствата“, както твърдят заразените

от бацла на властта (на ум ми идват Прието, Гарсия Оливер, Хуан Пеиро, Хуан Лопец и др. *destacados militantes* – „видни активисти“ или... отговорни другари).

След поражението, претърпяно от Революцията в Барселона през май 1937 г., лидерите на CNT-FAI не представяват вече сериозна заплаха за правителството и то форсира милитаризацията на работническите милиции, премахва работническите патрули в тила и разтуря колективите – по този начин разбива Революцията и остава за лидерите на Конфедерацията само печалната роля на палачи.

Тези последни 18 месеца от борбата се характеризират не само с военни поражения, в които загиват десетки хиляди активисти, но също и с решителни опити отвътре за тоталното трансформиране на CNT. Това, според нас, изиграва решителната роля за поражението на Социалната революция: докато някои испански анархисти обясняват всяка от предприетите мерки като наложена им от „обстоятелствата“, струва ни се, че бързото утвърждаване на едно авторитарно

ръководство в CNT, както и неспособността на бойците да попречат на това, са пряк резултат от компромисите с основните принципи на анархизма, които са допуснати след юли 1936 г.

Работническите милиции и милитаризацията

Ние не търсим медали, нито почести. Ние не искаме министърски кресла, нито депутатски. Когато победим, ще се върнем във фабриките, в работилниците и на полето, откъдето сме дошли, за да се разграничим от началническите функции, за чието премахване толкова дълго се борим. Там, във фабриките, на полята, в мините ще се създава истинската армия за защита на Социалната революция.

(Дурути в „Солидарнидаг Обрера“ от 12.09.1936.)

За да отбележи смъртта му на фронта, Правителството удостои с чин подполковник славния анархистически пълководец Буенавентура Дурути.

(Голямо заглавие в „Солидарнидаг Обрера“ от 30.04.1938.)

» » » продължава на страница 11

ДИСКУСИОННА ТРИБУНА

Необходимостта от революционна организация

» » » продължава от страница 9

бота, това е основанието да желаем повече организираност в анархистическото движение. Срецу нас стои организирана дезинформационна сила с големи ресурси. С разпокъсани инициативи не ще можем не само да обясним идеите си, но да не ще сможем да стигнем до ушите на хората. Но правилно структурирани, ще успеем да пробием завесата от лъжи и подменени понятия с най-силното оръжие – истината.

Предвид идеите, които искаме да споделим и да приканим хората да развият, обликът на революционната организация се построява логично в духа на федерализма: самостоятелни организации по местоживее и по месторабота, равностойни при вземането на общи решения – така, както е равностоен всеки участник в местната организация на своите другари. Федерацията ще съгласува мненията на местните организации, постигнати на местни събрания, чрез общ координационен съвет, разделен на сектори по основните дейности, без да изключваме преките връзки. Федеративен конгрес изработва конкретните планове за действие, съобразени

с обща за всички Програма. Работата, за да не пилеем сили и време, ще се регулира от общ Устав, предназначен да насочва дейностите към фокуса на програмните цели. Организацията ще има обща цел, общ набор от тактики, общи приоритети. Ще бъде школа за самоподготовка на агитатори, привличане на хора в нея, информиране на населението. Ще бъде гръбнак за практически инициативи на симпатизанти, заедно с тях ще се учи на самоуправление и нова етика.

Просветната програма на организацията е нужно да засегне и пробуди умовете по основните принципи на анархизма, които имат и чиста практическа стойност. Това са:

1. Безусловна **свобода** на всяка личност. Като идеал, като стремеж, свободата е състояние, при което човек не изпитва страх от обществено порицание или наказание за своите постъпки. Свободата е избор да живееш според съвестта си. За базова степен на свобода смятаме социално-икономическата, тя е необходимо условие за индивидуалното развитие на човек, към идеала.

2. За да не се превърне тази свобода в повод за сблъсъци на индивидуални

Докато не направим такава организация, не ще просветим ни себе си, ни хората. Не ги ли просветим, предизвиканият от управляващите класи „твърд рестарт на системата“ задълго ще погребне изгледите за достойно бъдеще поколения напред.

интереси, е необходимо човек да разбира що е **справедливост**. Справедливо е онова, което е благо за максимален брой хора, а на останалите не вреди пряко. Човек постъпва справедливо тогава, когато се държи с околните така, както би искал те да се държат с него при аналогични обстоятелства.

3. За да има мотив и полезен отклик на справедливото отношение, което прави личната свобода реална, обществото, дефинирано като връзки между хората, да е **солидарно**, тоест с нагласата за взаимопомощ вместо конкуренция за материални блага.

4. Солидарността се постига без непреодолими сътресения и блокажи в условията на социално **равенство**, което в анархизма се дефинира по няколко начина, така че да се обясни най-пълно: неприемливост правилата на един индивид или група хора да задължават друг индивид или група; неограничен достъп до материалните и духовните блага, произведени от обществото, според личните потребности и в рамките на физически възможното за производството и механизмите за разпределение; липса на привилегии и дискриминации.

5. Солидарността, равенството и справедливостта подкрепят личната свобода, от фактор за конфликти я превръщат в начин за разширяване на свободата на цялото общество, в което се разширяват и границите на личната свобода. За да се осъществи това в големи мащаби, над приятелските отношения в един тесен

кръг и малка самоуправляваща се общност, структурата на обществото е **федералистична**: свободен съюз на личности е колектив, същият съюз на колективи е федерация.

От тези четири нравствени и един структурен принцип следват практическите задачи, решаването на които мотивира хората за революционно действие и придава на революцията съзидателна сила, наред с разрушителната работа по различаване на старите отношения и структури. Практическите задачи са най-разнообразни, но в насоки като ликвидиране на частната собственост, планирано производство като резултат от диалога на федерациите на потребители и федерациите на производителите, пряко самоуправление и самоотбрана, справедливо разпределение и механизми за предотвратяване на проблеми и конфликти.

Докато не направим такава организация, не ще просветим ни себе си, ни хората. Не ги ли просветим, предизвиканият от управляващите класи „твърд рестарт на системата“ задълго ще погребне изгледите за достойно бъдеще поколения напред. •

Хасан Девринджи

УРОЦИТЕ НА ИСПАНСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ

Работническите милиции и милитаризацията

» » продължава от страница 10

Въпреки традициите си във въоръжената борба, CNT-FAI имат и своята антимилитаристична традиция и позиция по отношение на войната. Ето едно резюме по този въпрос, публикувано в **Декларацията върху военнополитическата ситуация** на конгреса в Сарагоса през май 1936 г.:

Да предприемем една масова устна и писмена агитационна кампания против войната и против всички, които се стремят да улеснят обявяването ѝ. Да създадем антимилитаристични комитети с МАТ (Международната асоциация на труда, наследила през 1922 г. Първия Интернационал), за да бъдем в течение на международните събития и да предизвикаме, с помощта на брошури и позиви сред младежта, отказ и враждебност срещу всякаква военна служба и милитаристични действия. В случай, че испанската държава обяви обща мобилизация, ще бъде обявена революционна генерална стачка“.

(Конфедерален конгрес в Сарагоса, стр. 183)

Трябва да се отбележи, че тази декларация е публикувана

на от Конгреса само два месеца преди военния пуч, със знанието, че подобен метеж се подготвя. Действително, в нейния преамбул може да се прочете:

Ако си дадем сметка, че Испания е в революционна ситуация, в която, ако CNT не поеме защитата на свободата на експлоатираните и на потиснатите срещу всички десни и леви правителства, всички действия ще останат на благоволение на политиките и капризите на политическите приливи и отливи. Поради това е необходимо да предприемем действия за премахване на всички репресивни закони против свободата на организирането, на словото и на мисълта.

CNT счита, че срутването на днешния демократичен режим е неизбежно. Тя е убедена, че сегашната политическа и социална криза не може да бъде разрешена с парламентарни средства. Прибягването към антипарламентарни средства може да бъде предприето от едно дясно, реакционно движение и от една диктатура, чиято антипролетарска природа е очевидна. Поради това, като потвърждава за пореден път

своите антидържавни принципи, CNT има задължението да атакува първа, за да докаже чрез дела неефикасността и фалита на парламентаризма.

(Пак там, стр. 181)

Месец след пуча (през август 1936 г.) тези твърдо прокламирани принципи и тактика са поставени на изпитание от действителността: правителството на Магрид издава постановление за мобилизация на запасниците от 1933, 1934 и 1935 г. Младите каталонци отговарят на постановлението чрез голямо събрание в театър Олимпия в Барселона, за да провъзгласят „своя отказ да влязат в казармите“. С един двусмислен манифест CNT подкрепя тяхното поведение. Казваме „двусмислен“, защото той не съдържа апел за атака против мобилизацията и принципа на задължителната военна повинност, а само протоколна декларация в защита на младите, които скандират: „Долу армията, да живеят работническите милиции!“ Все пак, манифестът завършва с едно енергично предупреждение към Каталонското и Магридското правителство:

Не е възможно нито да зачитаме съществуването, нито да разберем необходимостта от една задължителна, редовна армия в униформи. Тя трябва да бъде съставена от работническите милиции, от въоръжения народ – единствена гаранция, че свободата ще бъде защитавана с ентузиазъм и че няма да се окажем в сянката на нови конспирации.

(Пеїрац, том I, стр. 195)

В същото време пленумът на местните групи на FAI изразява своята позиция по следния начин:

Пленумът приема като свършен факт и като една неизбежна необходимост работническите милиции в гражданската война. Той се противопоставя на милитаризацията на милициите, но признава нуждата от организиране на действията, което е необходимо във всяка война.

(Пеїрац, том I, стр. 195)

Смисълът и искреността на това, което предшества тази декларация, могат да бъдат оценени по-добре, ако я съпоставим с декларацията на Комитета на милициите от 6 август, който за пореден път заявява:

Централният комитет на антифашистките милиции на Каталония реши, че войниците от 34-и, 35-и и 36-и набор ще отидат незабавно в своите щабове и ще се поставят на разположение на създадените милиции, под разпорежданята на централния Комитет.

(Пеїрац, том I, стр. 196)

Този централен Комитет фактически се именува „Революционно управление на Каталония“ и е съставен от представители на всички синдикални организации и политически партии. За CNT представителите са Дурути, Гарсия Оливер и Асенс, а за FAI – Сантилиан и Аурелио Фернандез.

Още в първото, „задължително за всички граждани“ постановление на Комитета, член 7 показва ясно, ако предишните параграфи не са достатъчно категорични, че той възнамерява да издава заповеди и да изисква изпълнението им:

Комитетът се надява, че за създаването на един революционен ред, нужен за победата над фашистките групи, няма да бъде необходимо да се прибягва към дисциплинарни мерки. •

(следва)

10 ГОДИНИ СЛЕД ВОЙНАТА В ИРАК

САЩ: неписаната история

Режисьорът Оливър Стоун и историкът Питър Кузник разкриват истината за американския империализъм

САЩ бомбардират света с демокрация и свобода

[През 1960 г.] Съединените щати, с разрешение на Ајзенхауер, участват в опит за убийството на Патрис Лумумба, демократично избраният министър председател на богатата на природни ресурси Конго, когото Алън Дълес нарича „африканския Фигел Кастро“. Лумумба наистина е убит следващия януари, но бившите колониални владетели на Конго – белгийците – носят лъвския пај от вината за това. ЦРУ поставя Джоузеф Мобуту на мястото на Лумумба. След няколкогодишни сражения Мобуту успява да се бетонира на власт. В своята отличена с награда Пулицър история на ЦРУ *Наследство от пепелища*, Тим Уайнър описва царуването на Мобуту така: „Той властва три десетилетия като един от най-жестоките и покварени диктатори на света, задига милиарди долари приходи от огромните залежи на диаманти, полезни изкопаеми и стратегически метали в страната, избива огромно множество хора, за да съхрани властта си“. През това време той е най-верният съюзник на ЦРУ в Африка.

Другаруването на Ајзенхауер с диктаторите от третия

свят, колкото и да е незащитимо от морална гледна точка, бледнее в сравнение с най-стъписващия и потенциално смъртоносен аспект от неговото президентство – трупането на ядрени оръжия и опасното прибягване към ядрен шантаж за извличане на предимства в Студената война.

...През август 1960 г., президентът Ајзенхауер одобрява изготвянето на Национален списък със стратегически цели и Единен интегриран оперативен план (ЕИОП). Неговата цел е нанасяне на максимум поражения. Целите включват Съветски ядрени сили, държавни центрове на властта и градската промишлена база. Когато бива запознат със степента и мащабите на разрушенията, Ајзенхауер признава на своя съветник по военноморските въпроси капитан Е. П. Оранд, че „изтръпнал от страх“. Има защо. Съветът на началник-щабове в последствие е натоварен да изчисли жертвите при такова нападение. Цифрите са смразяващи: 325 милиона убити в Съветския съюз и Китай, още 100 милиона в Източна Европа, подобен брой в Западна Европа от радиоактивно заразяване и го още 100 милиона от радиоактивно заразяване в съседни държави като Финландия, Шве-

ция, Австрия, Афганистан, Пакистан и Япония. В тези цифри не са включени евентуалните жертви на съветските ядрени оръжия или на тактическите оръжия на САЩ. Те също така не отчитат неизвестния към този момент факт, че едно нападение от такава степен почти сигурно ще предизвика ядрена зима, което повишава вероятността от изчезване на човешкия род.

...Ајзенхауер е дълбоко разочарован от натиска на военствениците учени и военни съветници, който осуетява усилията му да подпише договор за забрана на ядрените опити, преди да напусне президентството. С тази мисъл, той произнася необикновена прощална реч, чието предупреждение за възхода на един всемоушен и застрашителен „военнопромишлен комплекс“ е не само в пълно противоречие с действителното му наследство като президент, но и описва явление, отгледано лично от самия Ајзенхауер.

Тази реч, най-запомнящата се от президентството на Ајзенхауер, е създадена в разговори между главния автор на речите на президента Малкълм Мус, политолог от университета Джонс Хопкинс, и Ралф Уилямс, военноморски капитан от запаса, който също

работи в екипа, подготвящ речите. Мус и Уилямс се срещат на 31 октомври 1960 г., за да обсъдят идеите за прощална реч и се съгласяват, че е необходимо да се избличи „проблемът с милитаризма“. Докладната записка на Уилямс изразява съвсем ясно техните тревоги: „...за първи път в своята история Съединените щати имат промишленост, основана на перманентната война... Не само това, но флотски и войскови офицери се пенсионираат в ранна възраст, за да заемат постове в а) един промишлен комплекс, основан на войната, който формира нейните решения [на САЩ] и направлява нейната огромна мощ. Така се създава опасността онова, което комунистите от край време говорят за нас, да се сбъдне. Трябва да внимаваме „търговеците на смърт да не започнат да диктуват държавната политика“.

...Джак Реймънд от Ню Йорк Таймс публикува на цяла страница анализ на военнопромишления комплекс, изпъстрен с графики и показващ подробно безумните мащаби на разходите на САЩ за отбрана, които възлизат на 59 процента от близо 81-милиардния национален бюджет. Освен че изяжда повече от половината федерален бюджет, отбелязва той,

Пентагонът контролира и негджими имоти за 32 милиарда долара, включващи военновъздушни бази и оръжейни арсенали.

...На външния наблюдател вероятно би се сторило, че американците са изгубили своя разсъдък през лятото и есента на 1961 г., когато се вихри продължителен национален дебат за етичните измерения на това да убиваш приятели и съседни, за да съхраниш неприкосновеността и оскъдните запаси в домашното противвоатомно убежище... Мнозина тъжно отбелязват как Студената война и заплахата от унищожение изкривяват съзнанието на американеца. Режисьорът на *Бюлетин на атомните учени* Юджийн Рабинович нарича домашните противвоатомни убежища „жалки“ и определя дискусиите за убиването на съседите като „свидетелства за човешката низост“. Историкът Гейбриъл Колко отбелязва, че неутралната позиция на правителството в дебата „застреляй ближния“ предполага, че „то няма нищо против ближните, които нямат убежища, да свалят филтрите или да нахлуят наилонова торбичка на въздуховода на убежищата на своите въоръжени комшии“. •

(следва)

ИЗБОРНИЯТ ФАРС

Поздрав за Варна!

Митинги, шествия, протести, „изразяване на активна гражданска позиция“ – така напоследък „народът“ прави политика в България.

Хората във Варна като че ли са най-напред в това отношение. През зимата това беше най-активният град, сега пак са на улицата. Мръзнат, пържат се, само и само „нещо да се промени в тая държава“.

Ето, обаче, че когато дойде време уж „нещо да се промени“, хората отидоха на плаж, на работа, къде да е, но не и „до урните“. Едва четвърт от „гласоподавателите“ си загубиха времето да гласуват, при това повечето от тях се облажиха по един или друг начин от това.

Едва ли във Варна е чак толкова популярен лозунгът, че „ако изборите променяха нещо, щяха да ги забранят“. Явно обаче повечето хора са усетили, че ако „нещо може да се промени“, то няма да стане „чрез избори“. Трябва да си доволно... тъп, за да не осъзнаеш това след четвърт век упражнение по избирание на управляващи бок-

луци. Дори и глупостта е до време, когато плащаш последствията от нея на собствените си гръб.

Големият въпрос е как това „нещо може да се промени“. Не знам, но знам, че няма да е лесно. Защото в „тая държава“ има 200 000 въоръжени души (40 000 полицаи, още толкова военни и 120 000 частни охранители), които ще бъдат вдигнати на крак (това им е работата) при първата опасност „нещо

да се промени“. Едва когато тези хора се намесят, когато някои от тях отхвърлят запovedите, можем да се надяваме, че **нещо наистина се променя**. Разбира се, това няма да стане с избори. Няма да стане и с развяване на знамена по улиците. Как ще се случи, зависи и от нас. Но със сигурност няма да е лесно.

Поздравя, варненци, и кураж!

Наблюдател

ВЕЧЕ И В КНИЖАРНИЦА „НИСИМ“

Анархистка литература можете да намерите вече и в книжарница „Нисим“ на бул. Васил Левски 59 в София на обявените в каталога цени.

ПОЛЕЗНИ КНИГИ НА НИСКИ ЦЕНИ

КНИГИ:		
1. Основи на безвластието – Г. Хаджиев	3 лв	
2. Национално освобождение и безвластие – Г. Хаджиев	3 лв	
3. Вчерашни, днешни и утрешни проблеми – Г. Хаджиев	3 лв	
4. История на безвластническото движение в България – Г. Хаджиев	3 лв	
5. Моя път (спомени в два тома) – Г. Хаджиев	2x3 лв	
6. Феноменът Махно – П. Аршинов	3 лв	
7. Заблужденията на марксизма – Пиер Рамю	3 лв	
8. Събитието на века – анархистическа Испания – Г. Левал	3 лв	
9. Взаимопомощта – фактор на еволюцията – П. Кропоткин	3 лв	
10. Краят на държавата и капитала – Г. Константинов	5 лв	
11. С думи вместо с куршуми – Г. Константинов	7 лв	
12. Възможна ли беше съпротивата срещу ДС? – Г. Константинов	5 лв	
13. Национализъм и култура – Рудолф Рокер	4 лв	
14. Национализъм и култура – Рудолф Рокер том II	7 лв	
15. Избрани страници за и от него – Михаил Бакунин	4 лв	
16. Барутни (по)мисли – Г. Константинов	7 лв	
17. Хляб и свобода – П. Кропоткин	6 лв	
18. Ставайте, робове – Г. Константинов	7 лв	
19. Досие на обект №1218 – Александър Наков	4 лв	
20. Спомени за израстването – Христо Колев ГОЛЕМИЯ	7 лв	
21. Адски калейдоскоп (в два тома) – Г. Константинов	2x7 лв	
22. Преобразуването на обществото или екоанархизмът – М. Букчин	7 лв	
23. Един проект за социална революция – ФАФ	4 лв	
24. Спомени – Стоян Цолов	7 лв	
25. Статии – Георги Божилов	10 лв	
26. Христо Ботев – Евгений Волков	7 лв	
27. Живот под черен небосвод – Георги Божилов	7 лв	
28. Напред и ако пътят води към Голгота! – Георги Константинов	7 лв	
29. Свободата, Санчо, е велико нещо! – Георги Константинов	7 лв	
30. Спомени за бъдещето – Желязко Петков	5 лв	
31. Достоен живот – Трифон Терзийски	4 лв	
32. Лични откровения – Георги Божилов	7 лв	
33. Емигрантски спомени – Георги Константинов	2x7 лв	
34. Горчива чаша – Стефанка Христова	8 лв	
35. За повече обич – Стефанка Христова	8 лв	
36. Предвестници на бурята – Петър Манджуков	15 лв	
БРОШУРИ:		
1. Стопанисването на земята – Г. Хаджиев	2,50 лв	
2. Проблемът за организацията на анархизма – Г. Хаджиев	2,50 лв	
3. Що е анархизъм?	2,50 лв	
4. Отговор на една върваща – С. Фор	2,50 лв	
5. За общината	2,50 лв	
6. Федерализъм и централизъм – Рудолф Рокер	2,50 лв	
7. Крахът на руския държавен комунизъм – Рудолф Рокер	3 лв	

Тези книги и нови заглавия можете да купите от антикварната книжарница на пл. „Славеков“ №7. Някои от тях могат да се намерят и в книжарницата на бул. Дондуков срещу Първа английска гимназия. Същите още могат да бъдат поръчани и изпратени от **Тодор Иванов – телефон за заявки и доставки 0896 613 727.**

АНАРХОКАЛЕНДАР

- На 1 юли 1876 г. Берн, Швеицария умира руският революционер и теоретик на анархизма Михаил Бакунин.
- На 4 юли 1807 г. е роден известният италиански революционер Джузепе Гарибалди.
- На 5 юли 1905 г. умира френският анархист и теоретик, видният географ Елизе Реклю.
- На 6 юли 1934 г. в Париж умира анархистът революционер, „бащицата“ Нестор Махно.
- На 6 юли 1837 г. е роден Васил Левски в Карлово.
- На 7 юли 1986 г. в Полски Тръмбеш умира анархистът Васил Тодоров – Народа, политически емигрант във Франция, прекарал дълги години във фашистките и болшевишки затвори и лагери.
- На 8 юли 1546 г. умира на кладата реформаторът Жорж Вишар.
- На 11 юли 1903 г. се състои конгресът на Петрова нива и е взето решение за избухването на Преображенското въстание.
- На 12 юли 1828 г. е роден руският революционер, философ, писател и литературен критик Николай Гаврилович Чернишевски.
- На 13 юли 1789 г. Шарлота Корге убива Марат.
- На 14 юли 1793 г. е превзета и разрушена Бастилията в Париж.
- На 15 юли 1922 г. в София умира легендарният анархист Петър Ангелов Мазнев - Даскала.
- На 17 юли 1892 г. умира италианският безвластник Карлос Каферио.
- На 18 юли 1936 г. испанските фашисти начело с генерал Франко организират мележ срещу Испанската република.
- На 19 юли 1936 г. започва Испанската гражданска война.
- На 20 юли 1936 г. при превземането на казармата в Таразанас е убит анархистът Франсиско Асказо.
- На 26 юли 1887 г. международният език Есперанто е представен публично.
- На 27 юли 1990 г. в гр. Байон, Франция умира Диню Петров Динев, последният редактор на в. „Работническа мисъл“.
- На 30 юли 1950 г. умира анархистът Асен Илиев Христоф прекарал дълги години в болшевишките концлагери.
- На 31 юли 1906 г. избухва въстание на Кронцарските моряци.

Помощи за „Свободна мисъл“

1. Читател	10 лв
2. Георги Константинов, София	100 лв
3. Никола Александров, Мангра	10 лв
4. Александър Наков, Перник	10 лв
5. Антон, Николов, Франция	200 лв
6. Георги Йорданов, Косача	5 лв
7. Георги Белокапов, Франция	
в памет на майка му Янка Статева	195 лв
8. Тодор Иванов, София	30 лв
9. Владимир Н. Величков	20 лв
10. Димитър Филипов	15 лв
11. Кирил Пангалиев, Кулата	5 лв

БАНКОВА СМЕТКА В ЛЕВА (IBAN):

BG86 UBBS 8261 1010 0473 10

Т Б ОББ АД, КЛОН ПЕРНИК
ФАБ БЛАГОДАРИ ЗА ОКАЗАНАТА ПОДКРЕПА!

Вестник „Свободна мисъл“ не печели от реклами или обяви и не е спонсориран от никакви патриотични бизнесмени и затова не изплаща хонорари. Редакцията приема материали, написани грамотно на стандартни машинописни страници – 30 реда на страница, 55 знака на ред или набрани на компютър. Всеки автор носи отговорността за съобщените факти и твърдения!
Ръкописи не се рецензират и не се връщат!

сайт на ФАБ: www.anarchy.bg
сайт на „Свободна мисъл“: sm.a-bg.net
имейл на ФАБ: fab@a-bg.org

телефон за връзка с ФАБ

0896 613 727

адрес на редакцията

София, ЖК Надежда, пощенски клон 1220, пощенска кутия 59

отговорен редактор **А. Ванчев**
предпечатна подготовка **Свободна мисъл**

АБОНАМЕНТ 2013

СВОБОДНА МИСЪЛ

Драги читатели, Абонаментът за вестник „Свободна мисъл“ МОЖЕ ДА СТАВА ДО 15-ТО ЧИСЛО НА ВСЕКИ МЕСЕЦ във ВСИЧКИ пощенски клонове на страната. За 1 година – 6,00 лв; за 6 месеца – 3,00 лв; за 3 месеца – 1,50 лв. Цена на един брой – 0,50 ст.

Каталожен номер 649

